

Tea Blagaić Januška

Muzej grada Splita
Papalićeva 1
Split

ARHIVSKA ZBIRKA U MUZEJU GRADA SPLITA

UDK 930.253:069

Stručni rad

U radu se prikazuje arhivska zbirka unutar Muzeja grada Splita, odnosno arhivsko gradivo unutar jedne ne-arhivske ustanove. Sabiranje, obrada i inventarizacija poštuje zatečene klasifikacije i usuglašava ih sa međunarodnim normama za opis arhivskoga gradiva ISAD(G) i ISAAR(CPF). Prikazana je sadržajna struktura arhivskih fondova i podzbirke Arhivske zbirke Muzeja grada Splita. Konačno, u radu se ukazuje na probleme koji se javljaju pri obradi arhivskoga gradiva u ne-arhivskim ustanovama: prikazuju se razlike, ali i sličnosti muzeja i arhiva, odnosno muzejskoga predmeta i arhivskoga gradiva.

Ključne riječi: *arhivsko gradivo, arhivska zbirka, arhivski fondovi, ne-arhivske ustanove, muzej, muzejski predmet*

Uloga muzeja i arhiva u društvenom okruženju, kao i njihova funkcija, međusobno se razlikuju. I sama definicija muzeja¹ izražava specifičnost muzeja u odnosu na arhive i druge posrednike između stvaratelja i korisnika znanja; ona muzej vidi kao neprofitnu ustanovu, otvorenu javnosti, sa svrhom da u međuodnosu s korisnicima omogući usvajanje iskustva prošlosti i posluži dosezanju identiteta i kolektivnog pamćenja zajednice radi skladnog i mudroga razvoja društva.² Arhivi su, pak, u prvome redu, javne, neprofitne ustanove za smještaj, čuvanje, stvaranje i uporabu dokumenata i spisa nastalih djelovanjem državnih i drugih ustanova i tijela i istaknutih pojedinaca i organizacija koji se propisima utvrđuju kao arhivski materijal ili gradivo od trajne vrijednosti.³

¹ »...muzej kao nekomercijalna, stalna ustanova u službi društva i njegova razvitka, otvorena javnosti, a prikuplja, konzervira, istražuje, priopćava i izlaže u svrhu proučavanja, naobrazbe i uživanja u materijalnim svjedočanstvima o ljudima i njihovoj okolini«. (Statut, 1991: 3).

² Šola, T. 1997: 285.

³ Kolbas, I. 1998: 287.

S obzirom na to da je »znanje ... dostupna, pohranjena, primjenljiva obavijest«, važno je da arhivska zbirka u muzeju posluži znalcima, tražiteljima i pretražiteljima znanja⁴ u pronalaženju potrebnih i relevantnih informacija. U tom smislu, i u muzeju i u arhivu, dokument je izvor znanja. U muzeju dobivamo prvenstveno tzv. kulturno-strukturnu informaciju, a arhivi pružaju znanstveno-analitičku informaciju.⁵ Pravodobnom i dostupnom informacijom⁶ i znanjem o npr. autorima muzejskih eksponata i dr., pridonosimo i njihovome značenju te otkrivamo novo znanje, pa su podaci koji se o tome čuvaju u Arhivskoj zbirci posebice značajni (npr. osobna dokumentacija i dokumentacija o obitelji, poslovnim i radnim aktivnostima, školske svjedodžbe, osobna korespondencija i obiteljske fotografije i sl.). Muzejski predmet je zbroj vlastitih fizičkih karakteristika, podataka zabilježenih kroz dokumentaciju i podataka sadržanih kroz kontekst.⁷ Muzealnost je »osobina predmeta da u jednoj realnosti bude dokumentom neke druge realnosti«,⁸ odnosno da u »muzeju bude dokumentom realnoga svijeta«⁹, gdje je u muzejskoj stvarnosti moguće stvoriti novo znanje unutar konteksta predmeta koji žive u muzeju i bivaju izložbeno prezentirani. Stoga je pravo bogatstvo posjedovanje arhivskoga gradiva unutar istoimene zbirke jer suodnosi materijalne i nematerijalne baštine su nezaobilazni i podređeni interpretaciji pojedinca s određene vremenske distance.

Muzejski predmeti predstavljaju opipljive i materijalne izraze čovjekovog duhovnog i moralnog postojanja, čovjeka u njegovu okruženju, tradicijama, životu, načinu na koji je preoblikovao materiju, usvojio i pretvorio u svoj unutarnji svijet vanjske sadržaje. U muzeju je moguće ispričati priču (o gradu, povijesti i sl.) za što nam izvori iz arhivske zbirke služe kao podloga ili preduvjet. Važnost Arhivske zbirke je neupitna kad je riječ o dokumentaciji koja se tiče povijesti grada, njegovih institucija i življa. Obzirom na to da se baština prvenstveno bavi memorijom, pamćenjem, unutar muzeja razmatramo i kvalitetu i uporabu pamćenja. U Muzeju grada Splita pohranjeno je kolektivno iskustvo i memorija grada te je arhivsko gradivo idealna nadopuna i izvor znanja oblikovanog i prilagođenog kulturnom i ekološkom kontekstu koje našim životima daje estetski, duhovni i društveni smisao.

Nastajanje zbirnog fundusa Muzeja grada Splita od samih početaka sabiranja baštine sukladno je nastajanju Arhivske zbirke. Tako, kulturna pokretna baština pohranjena u Muzeju grada, kao i nepokretna, korespondira u svome životu sa dokumentima iz ove Zbirke.

⁴ »Znalac je onaj koji zna gdje će naći ono što ne zna«. (László, B. 1990: 17).

⁵ Kulturna, strukturna informacija poglavito je informacija dojma, razumijevanja i imaginacije, za razliku od tzv. znanstvene-analitičke informacije koja se može steći pretraživanjem znanstvene literature i praktičnim istraživanjima. (Maroević, I. 1990: 161).

⁶ Obavijest, informacija, jest »značenje koje se pridružuje podacima«. (Tuđman, M. 1990: 199), koje nam omogućava da smanjimo svoju neizvjesnost o nečemu ili nekome, odnosno »informacija je pribavljanje podataka koje nas iz stanja veće neizvjesnosti dovodi u stanje manje neizvjesnosti ili sigurnosti«. (Kržak, M. 1997: 215).

⁷ Mensch, P. van. 1989: 89.

⁸ Maroević, I. 1997: 56.

⁹ Ibid.

Povijest Splita osobito je bogata, od antičkih vremena do danas. Iako ju je Grga Novak obradio, na temelju arhivskoga gradiva u Zadru, Veneciji i onoga iz 19. stoljeća, izgorjelog 1943. u splitskoj Općini, brojna su pitanja i zbivanja još ostala neistražena, a mnogo arhivskoga gradiva nekorišteno i neobjavljeno. Stoga je Arhivska zbirka u Muzeju grada nezaobilazna stepenica u izučavanju povijesti i kulturne baštine u Splitu.

Dosljedno suvremenom shvaćanju i obrađivanju povijesti ne samo podacima o vladarima, bitkama, plemićima, nego naročito o ustrojstvu života sveukupnoga žiteljstva i njihove svakodnevice, njihove materijalne i duhovne kulture, arhivsko gradivo u Muzeju grada Splita ima posebnu dokumentacijsku vrijednost, a i zanimljivost.

Arhivsko gradivo koje se kao zasebna zbirka čuva u Muzeju grada Splita raznovrsno je kao što su raznovrsni oblici djelatnosti svakoga gradskoga muzeja, a koji zadiru u sve pore kulturnog, povijesnog, društvenog, umjetničkog, gospodarskog i urbanističkog života. Sustavno se prikuplja od vremena osnutka Muzeja (1946. godine u Palači Bernardi), usporedo s prikupljanjem predmeta muzejskih zbirki i dokumentacijske građe.¹⁰ U tom smislu rad na cjelokupnom muzejskom fundusu nedjeljiv je od istraživanja unutar arhivskoga gradiva.

Gradivo unutar Arhivske zbirke podijeljeno je u različite fondove i podzbirke među kojima razlikujemo obiteljske, fondove pojedinih ličnosti, nadalje fondove institucija, raznih udruga itd. Zbirka je djelomično obrađena, otvorena je i očekuje se njezin daljnji rast. Pristup zbirci je moguć lokalno, uz izdavanje kopija na zahtjev. Sadržava gradivo od 14. do druge polovice 20. stoljeća. U obradi i opisu gradiva treba se rukovoditi pravilima arhivske struke, a zbirku vodi kustos sa položenim stručnim arhivskim ispitom. Ukazuje se daljnja potreba obrade te povezivanja gradiva istih stvaratelja u različitim ustanovama (Državni arhiv u Splitu, Sveučilišna knjižnica u Splitu i dr.).

Najveću cjelinu čini arhivsko gradivo obitelji Capogrosso-Cavagnin¹¹ s preko 6.000 pojedinačnih dokumenata od 15. do 19. stoljeća, smještenih u 51 kutiju. Tu se zatiču podaci o diobi imetka, popisi kupljenih nekretnina, podaci o davanju zemlje u zakup kolonima, o sudskim sporovima, nadalje ugovori o mirazu, vjenčani ugovori, osobni dokumenti i dr. U tom gradivu izdvaja se tzv. »glazbeni arhiv«¹² s oko 200 skladbi raznih autora, među kojima posebno mjesto pripada splitskim skladateljima. Polovicu ukupne količine gradiva čine djela inozemnih skladatelja, uglavnom talijanskih. Većina skladbi je u rukopisu, a ima i tiskanih izdanja. Gradivo obuhvaća razdoblje od 18. do 20. stoljeća, a smješteno je u 10 kutija.

Glazbeni arhiv obitelj Capogrosso-Cavagnin važan je prilog boljem upoznavanju opusa splitskih skladatelja, glazbene kulture splitskoga plemstva, ali i glazbenog školstva u Splitu.

¹⁰ Diana, D. 1990: 233; 1997: 41-42.

¹¹ CC (kratica naziva fonda) 1-50 (raspon brojeva kutija).

¹² GL 1-10 (zatečena muzejska inventarna oznaka).

Vrijednu cjelinu predstavlja i arhivsko gradivo Dujma Srećka Karamana (1856.-1927.),¹³ publiciste i heraldičara, gdje se značenjem ističe *Il Re d'armi di Spalato*, splitski grbovnik, jedinstveni primjerak u Hrvatskoj te podaci o zaslužnim Splićanima, rukopisno djelo sabrano po abecednom redu zaslužnika.

Obimniju cjelinu čini fond Ćire Čičin-Šaina (1890.-1960.),¹⁴ splitskoga publiciste i ravnatelja Muzeja grada Splita u prvim godinama njegova osnutka. Gradivo je smješteno u 23 kutije. Njemu pripada zasluga za znatan dio arhivske zbirke Muzeja grada Splita. Preko dvije tisuće dokumenata arhivske cjeline Ćire Čičin-Šaina pripada vremenu od 1903. do 1960. godine.

Od arhivskih dokumenata iz doba preporoda i borbe za pohrvaćenje splitske Općine važno je spomenuti manju cjelinu Vida Morpurga (1838.-1911.),¹⁵ političara i nakladnika. Fond sadrži osobne dokumente (svjedodžbe), rukopise i dokumentaciju u svezi s izdavačkom djelatnošću (*Annuario Dalmatico, Il Nazionale*), fragmente dokumentacije iz gospodarske djelatnosti V. Morpurga (bankarstvo, industrija), dokumentaciju o nekretninama u posjedu obitelji Morpurgo, bilješke i gradivo drugih članova obitelji te obiteljske fotografije.

Toj cjelini pridružuje se i fond Dujma Mikačića (1864.-1933.),¹⁶ političara, s dokumentima iz razdoblja 1882.-1934., gdje, pored rodoslovnog stabla obitelji, zatičemo njegove osobne dokumente, korespondenciju, njegove literarne pokušaje, napise prigodom njegove smrti i dr. Ovo arhivsko gradivo je Muzeju grada Splita darovala kćerka Dujma Mikačića 1982. godine. Vremenski raspon gradiva je 1881.-1860. godine, a pohranjeno je u 9 kutija.

Uz ovaj se sadržaj donekle nadovezuje i fond Vicka Mihaljevića (1861.-1911.),¹⁷ književnika i političara, gdje se ističe njegovo rukopisno djelo *Pregršt šušnja*, ali i drugi literarni pokušaji.

Za Split je od izuzetnog značaja fond slikara Emanuela Vidovića (1870.-1953.),¹⁸ s više od 2.500 tisuće dokumenata smještenih u 15 kutija. Tu su slikareve autobiografske bilješke, osobni dokumenti, korespondencija, razni rukopisni sastavi, dokumentacija o izložbama, nekrolozi i ostalo.

Među osobnim arhivskim fondovima posebnu kategoriju predstavlja onaj Feliksa Šperca (1895.-1979.),¹⁹ diplomiranog inženjera građevinarstva, koji je uspješno djelovao u Splitu. Ova cjelina s oko 2.500 pojedinačnih dokumenata iz vremena 1931.-1968. sadrži rukopisne bilješke, skice i nacрте, a odnosi se na izgradnju javnih objekata, obiteljskih kuća, dogradnju industrijskih objekata i sl. Gradivo se nalazi u 15 kutija.

¹³ DSK 1-12.

¹⁴ ČČŠ 1-23.

¹⁵ VM 1-2.

¹⁶ DM 1-7.

¹⁷ VMih 1.

¹⁸ EV 1-15.

¹⁹ FŠ 1-15.

Toj se kategoriji pridružuje i mala cjelina braće Žagar,²⁰ s nacrtima i podacima o obitelji. Danilo (1866.-1978.), arhitekt i njegov brat Eduard Žagar (1875.-1957.), građevinski inženjer, djelovali su od rađanja moderne pa sve do njezine potpune afirmacije, a ostavili su vidno obilježje u dinamičnom razdoblju mijenjanja prostornih strukturalnih poimanja. Njihov opus je popriličan i svakako je utjecao na stvaralaštvo u Dalmaciji, osobito u prvoj polovici 20. stoljeća.

Od manjih cjelina tu je i fond obitelji Smodlaka,²¹ s podacima o Josipu (1869.-1956.), pravniku i političaru te Hranku Smodlaku (1900.-1969.), sveučilišnom profesor i publicistu, poklonjen Muzeju grada Splita 1982. godine od strane obitelji.

Vrijedna je spomena i manja arhivska cjelina obitelji Tocigl²² s podacima o najstarijoj splitskoj ljekarni utemeljenoj 1741. godine, ali i s podacima o obitelji koja je ljekarničku tradiciju nastavljala s koljena na koljeno sve do završetka Drugoga svjetskoga rata. Ova arhivska cjelina poklonjena je Muzeju grada od obitelji Tocigl-Jutronić.

Od arhivskih cjelina institucija, odnosno društava i udruga, najopsežnija je cjelina Kazalište²³ (Bajamontijevo kazalište, Općinsko kazalište, Kazalište narodnog oslobođenja Dalmacije, Hrvatsko narodno kazalište), s preko 6.000 dokumenata smještenih u 19 kutija, iz vremena od 1800. godine na ovamo. Tu se nalaze podaci o starom Bajamontijevu kazalištu koje je izgorilo 1881. godine. Znatan dio gradiva odnosi se na gradnju, opise i otvorenje postojeće kazališne zgrade, s programima opernih i dramskih izvedbi iz vremena od 1888. do 1892. godine. Brojni dokumenti se odnose na postojeće općinsko kazalište i godinu 1893. Posebna grupa dokumenata odnosi se na Kazalište narodnog oslobođenja Dalmacije. Nadalje, tu su i programi Splitskih ljetnih priredbi od 1954. godine.

Dragocjenu cjelinu čini manja zbirka bratovština, gdje se ističe ona Gospe od Dobrića,²⁴ s oko 250 dokumenata iz vremena 1862.-1915. Najveći dio odnosi se na gradnju postojeće crkve. Ovim dokumentima pridružuje se i dokumentacija bratovštine Lovre od Pazdigrada.²⁵

Iz vremena narodnog preporoda čuva se cjelina Društva, s dokumentima »Gabinetta di Lettura«,²⁶ talijanskog kulturnog društva koje je djelovalo kao protuteža narodnom, hrvatskom elementu u Splitu. Ovome se pridružuju i male cjeline društava »Societa filharmonica di Spalato«,²⁷ »Bande Cittadine«²⁸ i dr.

Za Split je značajna i manja arhivska cjelina glazbenog pjevačkog društva »Zvonimir«,²⁹ osnovanog 1884. godine koje je svojim djelovanjem pridonijelo buđe-

²⁰ DEDŽ 1/I-X.

²¹ JS 1-6.

²² Tcgl 1-3.

²³ K 1-19.

²⁴ Brt 1-2.

²⁵ Ibid.

²⁶ Dršt 1-2.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

²⁹ Ibid.

nju nacionalne svijesti splitskoga puka. Sačuvane su, između ostalog, i dvije knjige zapisnika sjednica za razdoblje 1912.-1930. odnosno 1931.-1939. godine. U okviru društva bila je osnovana i glazbena škola »Zvonimir«, pa je sačuvano i nekoliko dokumenata o njejoj djelatnosti.

Ovdje treba spomenuti fond glazbenog društva »Guslar«,³⁰ koje je djelovalo pod rukovodstvom maestra Josipa Hatzea. U Arhivskoj zbirci čuva se i gradivo koje čini osobni fond maestra i skladatelja J. Hatzea (1879.-1959.).³¹

Nabrojani arhivski fondovi nisu ukupno gradivo Arhivske zbirke Muzeja grada Splita, ali su njen bitan dio. Unutar Zbirke postoji niz pojedinačnih, izuzetno značajnih dokumenata od kojih posebno izdvajam Statut grada Splita³² iz 14. stoljeća pa *Libro d'oro*,³³ rukopisnu knjigu zapisnika sjednica Velikog vijeća od 1420. do 1797. godine, nadalje *Glazbeni rječnik*³⁴ Julija Bajamontija, polihistora i skladatelja iz 18. stoljeća te rukopis Luke Botića *Bijedna Mare*.³⁵

Kao podzbirku ističem još i značajnu dokumentaciju o zaslužnim Splićanima.³⁶ Riječ je uglavnom o biografijama, fotografijama, novinskim člancima, nekrolozima, različitim podacima i dr. gradivo o poznatim Splićanima, sređeno abecednim redom zaslužnika. Gradivo se čuva u 22 kutije, a vremenski raspon je 19. i 20. stoljeće.

Tome bih dodala značajnu donaciju dokumenata dr. Petra Slapničara iz razdoblja njegova upravljanja gradom Splitom kao gradonačelnika (1991.-1993.), a iz vremena najnovije hrvatske povijesti, razdoblja Domovinskog rata.

Unutar ovih fondova zastupljena je značajna pisana baština Splita, kako svjetovna, tako i crkvena. Radom unutar Zbirke uočavaju se veće ili manje praznine koje se mogu sagledati i ciljano istražiti na terenu. Sagledavajući cjelokupni fundus Arhivske zbirke Muzeja grada Splita, ukazuje se permanentna potreba za ciljanom dopunom zbirke i to dokumenata koji nisu zastupljeni, prioritetno iz starijih povijesnih razdoblja te otkupi recentnijeg gradiva iz druge polovine 20. stoljeća. Akvizicijska politika sagledava se unutar politike otkupa za dopunu cjelokupnog fundusa Muzeja grada Splita, a otkupi se planiraju kontinuiranim radom na terenu te ponudama građana. Radom na terenu kustosi se sreću s predmetima baštine interesantnim za različite zbirke, a s izmještanjem pokretne spomeničke baštine stvara se prva stepenica dokumentacijskoga karaktera. Na taj način nastaje arhivska zbirka jednog muzeja, sa svim svojim specifičnostima.

Specifičnosti statusa arhivske zbirke u muzeju (ne-arhivskoj ustanovi) te razlike i problemi u prikupljanju, nabavi, obradi i opisu gradiva za Arhivsku zbirku Muzeja grada Splita tipični su, kao i za većinu zbirki arhivskoga gradiva u ne-arhivskim ustanovama. Još uvijek nisu prevladani naslijeđeni problemi raznolikosti i neujednačenosti u obradi i opisu gradiva, unatoč nastojanjima primjene, prvotno

³⁰ Ibid.

³¹ JHtz 1-6.

³² R-3 (stara zbirka *rara*, zatečena inventarna oznaka).

³³ R-4.

³⁴ R-8.

³⁵ R-2.

³⁶ L 1-22.

muzejske, a potom i arhivske struke. Prisutni su problemi koji proizlaze iz primarne primjene principa provenijencije (arhivistika) i pojedinačnog dokumenta tj. predmeta (muzeologija), odnosno u različitom principu obrade i jedinici opisa arhivskoga odnosno muzejskoga gradiva.

Sadašnja nastojanja usmjerena su ka reviziji cjelokupne Arhivske zbirke, preventivnoj zaštiti, sređivanju odnosno obradi po fondovima i zbirkama odnosno više-razinskom opisivanju sukladno pravilima arhivske struke (fond – serija – podserija itd.). Nadalje ka izradi obavijesnih pomagala (analitičkih i sumarnih inventara) prema međunarodnim normama za opis arhivskoga gradiva – ISAD (G) i ISAAR-u te, u budućnosti, upisu u računalni muzejski program M++ i računalni program za obradu arhivskoga gradiva.

Bitno obilježje Arhivske zbirke Muzeja grada Splita je širina sadržaja, raznovrsnost i fragmentarnost. Gradivo se nabavljalo sustavno od samog početka rada Muzeja, najvećim dijelom darovnicama i otkupima i ovaj oblik djelatnosti shvaćen je kao dio osnovnog zadatka struke. U tom smislu ova Zbirka je upotpunila lentu povijesnoga vremena ne samo Splita, nego i šire.

Literatura

Deša, D. Arhivska zbirka Muzeja grada Splita. *Građa i prilozi za povijest Dalmacije* (Split). 1990, str. 233-234.

Deša, D. *Muzej grada Splita (Biografija – uz 50. obljetnicu samostalnog djelovanja)*. Split : 1997. str. 7-110.

Kolbas, I. *Mali pojmovnik arhivistike, bibliotekarstva i muzeologije*. U: *Arhivi, knjižnice, muzeji*. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1998. str. 287-296.

Kržak, M. Informacijska tehnologija, arhivistika i historiografija. *Historijski zbornik* (Zagreb). 50, 1997, str. 213-231.

László, B. *Neka pitanja strojnog razumijevanja prirodnog jezika*. U: *Informacijske znanosti i znanje*. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1990. str. 11-33.

Maroević, I. *Muzejski predmet kao izvor znanja*. U: *Informacijske znanosti i znanje*. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1990. str. 155-165.

Maroević, I. *Uvod u muzeologiju*. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1993. str. 9-286.

Maroević, I. Uloga muzealnosti u zaštiti memorije. *Informatica Museologica* (Zagreb). 27, 3-4(1997), str. 56-59.

Mensch, P. van. *Museology as a Scientific Basis for the Museum Profession*. U: *Professionalizing the Muses*. Amsterdam : AHA Books, 1989. str. 85-95.

Statut i kodeks profesionalne etike. Zagreb : Nacionalni komitet ICOM-a, 1991. str. 3-33.

Šola, T. *Essays on museums and their theory*. The Finnish Museums Association, 1997. str. 5-293.

Tuđman, M. *Obavijest i znanje*. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1990. str. 7-263.

Summary

ARCHIVAL COLLECTION IN THE MUSEUM OF THE CITY OF SPLIT

Archival materials, kept in the separate collection in the Museum of the City of Split, are as much varied as activities of the Museum itself, pervading into all fields of communal life: cultural, social, economical, artistic, and urbanistic. Materials belonging to the Archival Collection are divided into fonds and subcollections. Amongst them are present personal papers, those of significant individuals and families, but also institutional fonds, of different societies and organizations. They date from 14th till second half of the 20th century. Specificities of the Collection's position, inside the Museum as non-archival institution, are similar to all kindred institutions. They influence issues of collecting and acquiring archives, same as those of their treatment, i.e. of arrangement and description of archives. Problems of the variety of approaches in the treatment of archival collections and its fonds and subcollections, typical for non-archival institutions, have not yet been solved, despite efforts tending to implement rules and principles of museological and archival profession. Mostly it is connected to the implementation of the principle of provenance typical for archival science, and of the description and treatment of individual documents characteristic for museology, which are two different practices.

The most significant attributes of the Archival Collection in the Museum of the City of Split are wideness, diversity and fragmentation of contents. Archival materials have been acquired systematically from the very beginning of the Museum's existence, by redemptions and gifts, and this kind of activity has always been taken seriously. In that sense the Collection is of significant importance for the history of Split, but also of wider community.

Key words: *archives, archival collection, archival fonds, non-archival institutions, museum, museum's object*

Translated by Rajka Bućin